

Inatsisartuni ilaasortaq
Sara Olsvig

Urani pillugu apeqqut nr. 218-imiittunut akissutit

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut makkuningga
apeqqutilliisimavutit:

- 1) *Atortussiassanut radioaktivusunut atatillugu attueqqusinnngilluinnarnerup atorunnaarsitaanissaanut tunngatillugu aalajangiiniarnermi innuttaasut naammaginatsumik peqataatinneqarsimanerat pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 54/2013-imut Naalakkersuisut akissuteqaamminni akipput "Innuttaasunik soqutigisaqartunillu peqataatitsinissamut ingerlatassat arlalit Naalakkersuisut ingerlatissamaarpat. Taakkua piffissap maannakkut naalakkersuisut atuuffiata ulloq 5. april 2013 aallartittup ingerlanerani ullut 100-it siulliit iluanni tamanut ammasumik saqqummiunneqassapput. Taamaalilit Naalakkersuisut suliaasaqarfimmi tassani oqaasertalersuineri innuttaasut peqataatinniarpat." Attueqqusinnngilluinnarneq pillugu politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu politikkip oqaasertalersorneqarneranut innuttaasut Naalakkersuisut qanoq peqataatippaat, aalajangernissaq sioqqullugu?*

Aasap ingerlanerani – neriorsuinermittut – Naalakkersuisut tunngavigisassat, siunissamut tunngatillugu innuttaasunik pitsaanerumik ilanngussuinissamik pilersitseqataasussat Naalakkersuisut akuersissutigaat.

Aammattaaq attueqqusinnngilluinnarnermik politikkip atorunnaarsinnissaanut aalajangiussassatut siunnersuummut tunngavissiisummi allassimasutut aalajangiussassatut siunnersuutit akuersissutiginera innuttaasunut paasisitsiniaanertalimmik iliuuserisamik sakkortusisamik malitseqartinneqassasoq, aammalu sumiiffinni pinngoqqaatinik radiop qinngornerinik imaqartunik aatsitassat atornissaanik pisoqarfissani sumiiffinni ingamik illoqarfinni nunaqarfinnilu qanittuni suliaqarfugalugu innuttaasunik ilanngussisogarnissaanik Naalakkersuisut innersuussutigaat.

Tamanna nangillugu 2013-imi aggustip qaammataani Naalakkersuisut Kujataani innuttaasunik ataatsimiisitsinerit arlalit ingerlappaat, ilaatigut uranimik apeqqut taakkunani oqaluuserineqarluni.

Aammattaaq 2014-imi upernaami ataatsimiinnermi tusarniaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut siunnersuutit Naalakkersuisut saqqummiussissamaarput.

Attueqqusinnngilluinnarnermik politikkip atorunnaarsinnissaanut tunngaviummut tunngatillugu 2008-miilli uranip atornissaa pillugu ammasumik kinguneqartitamillu oqallit-

12. november 2013

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

toqarsimavoq. Naalakkersuisuusimasut aammalu maannakkut Naalakkersuisuusut annertuumik paasisitsiniaanermik suliaq aallartisarlugulu ingerlassimavaat.

Taamaalilluni innuttaasut ataatsimiisinnegarsimapput, TV-kkut aallakaatitassiortoqarsimavoq, urani pillugu nassuiaatinik arlalinnik suliaqartoqarsimavoq, ilaatigut 2008-meersumik, urani pillugu nassuiaat pillugu quppersagaliortoqarsimavoq, Kuanersuit pillugit quppersagaliortoqarsimavoq, urani pillugu GEUS-imit nalunaarusiortoqarsimavoq, Canadamut tikeraarluni angalaarneq pillugu angalanermut nalunaarusiortoqarsimavoq, TV-kkut oqallittoqartarsimavoq il.il.

Aammattaaq Siumut attueqqusinngilluinnarnermik politikkip allanngortinnissaa pillugu siunnersuutit saqqummiussimavoq, tamannalu Inatsisartut ataatsimiinnerini arlalinni oqaluuserineqartarsimavoq.

- 2) *Naalakkersuisut erseqqissumik nalunaarutigini kuuvaat attueqqusinngilluinnarnermik atorunnaarsitsinissaaq tunngaviusumik aalajangerussasoq suliniutinut ataasiakkaanut tunngassuteqarani. Taamaammatt Naalakkersuisut isumaqataappat tunngaviusumik aalajangerneq illoqarfiit imaluunniit nunap immikkoortuisa ataasiakkaat inuinit taamaallaat attuumassuteqarani nunap inuinit tamanut attuumassuteqarmat?*

Eqqorpoq "attueqqusinngilluinnarnerup" atorunnaarsinnera tunngaviusumik aalajangerummat, suliniutinut ataasiakkaanut anguniagaqarfiunani. "Attueqqusinngilluinnarnerup" atorunnaarsinneratigut ingerlatseqatigiiffik atuinissamik akuersissummik qinnuteqarneranik nassataqarpat, aamma uranimik imaluunniit aatsitassanik atomip nukinganut tunngasunik allanik imaqartussanik, akuersissummik taassuminnga tunniussaqaarnissaaq imaluunniit tunniussaqaqannginnissaaq illoqarfiit, nunaqarfiit imaluunniit nunap immikkoortui immikkut ittumik sunniuteqarfigissavai, taamaalillunilu taakkununga aamma tunngasuussalluni. Taamaattumik taakku immikkut ittumik ilanngunneqarlutillu tusarfigineqassapput.

- 3) *Qanga piffissap aprilip 5-iata oktoberillu 24-atalu akornanni innuttaasunik soqutigisaqartunillu peqataatitsinissamut ingerlatassatut arlalittut siumut kalerriutigineqartut Naalakkersuisut ingerlappaat, aammalu innuttaasunik soqutigisaqartunillu peqataatitsinissamut ingerlatani tamakkuna inuit paasisimasaqarluartut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut Naalakkersuisut peqatigivaat?*

Apeqqutip affaanut siullermut tunngatillugu apeqqutip 1-ip akissutaanut innersuussisaanga. Arlaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik inunnik paasisimasaqarluartunik atuinermut tunngatillugu Kujataani innuttaasunik ataatsimiisitsinerni arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik inunnik paasisimasaqarluartunik peqataasoqanngilaq, ukiunili kingulliunerusuni atortussat annertuut saqqummiunegarsimasut suliarineqarnerini inuit paasisimasaqarluartut arlallit peqataasarsimapput.

- 4) *§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 127/2013-imut akissuteqaamminni Naalakkersuisut allapput attueqqusinngilluinnarnerup atorunnaarsinneqarnis-*

saa Inatsisartut akuersissutigissappassuk "Naalakkersuisut tamatumunnga ilutigitillugu inassutigissavaat Innuttaasunik qaammarsaanermik kiisalu eqeersimaartumik innuttaasunik peqataatitsinissaq annertunerusumik suliniuteqarnermik tamanna malitseqassasoq." Taamatut innuttaasunik qaammarsaaneq eqeersimaartumillu innuttaasunik peqataatitsinissaq qaqugu ingerlanneqassava?

Tamatumunnga pilersaarut UKA 2013-ip kingornatigut akuersissutigineqassaaq.

- 5) *Taamatut innuttaasunik qaammarsaanermut innuttaasunillu peqataatitsinermut atugassanik 2014-imut aningaasanut inatsimmi missingersuutinilu Naalakkersuisut qassinik immikkoortitsippat?*

Innuttaasunik qaammarsaanermut aamma innuttaasunik peqataatitsinermut atugassanik immikkut ittumik aningaasanik immikkoortitsisoqanngilaq, tamatumunnga aningaasartuutit missingersuutaareersut iluiniissanerat naatsorsuutigineqarmat. Taamaatorli tusarniaanermut akissutinik assigisaannillu suliaqarnermut atatillugu soqutigisaqaqatigiit tapiissuteqarfiginissamut qinnuteqarfigisinnaasaannik agguaassassanut AI 2014-imik suliaqarnermi 1 mio. kr.-t immikkoortinneqarput.

- 6) *Paasissutissat nalunaarusiallu inunnit arlaannaannulluunniit attuumasuteqanngitsunit suliarineqartut aallaavigalugit taamatut innuttaasunik qaammarsaasoqarnissaa innuttaasunillu peqataatitsisoqarnissaa Naalakkersuisut qulakkeernialersaarpaat?*

Suliaqarfigalugu innuttaasunik peqataatitsinissamik takkuttussamik Naalakkersuisut suli aqqissuussaqaqanngillat, naatsorsuutigineqarporli Kalaallit Nunaanni urani pillugu ukiuni kingullerni 5-7-ini atortussat annertuut suliarineqarsimasut, Naalakkersuisut aammali allat suliarisimasaat aallaavigineqassasut.

- 7) *Nunatsinni pisortani ingerlatsinermi ammanerusumik ersarinnerusumillu sulinissaq pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammur nr. 36/2013-imut Naalakkersuisut akissuteqaamminni allapput "Naalakkersuisut pingaarnertut anguniagaraat innuttaasut peqataatinneqarnissaat taamatullu innuttaasut sunniuteqarsinnaanerata Naalakkersuisut sulineranni qitiutinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa. Taamaammanuna Naalakkersuisut pingaartillugu anguniagarigaat sapinngisamik annertunerpaamik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutit tusarniaassutigineqartarnerannut naammattumik piffissaliisoqartalernissaa." Attueqqusinngilluinnarnerup atorunnaarsitaanissanut Naalakkersuisut siunnersuutaat qanoq siviisutigisumik tusarniaassutigineqarpa?*

2013-imi februaarimi qineqqusaarnerup nalaani Kalaallit Nunaanni uranimik aatsitasanillu radiop qinngornilinnik allanik atuinissamik periarfissiiniarluni nalunaarutigisatut anguniagaq tunngavigalugu "attueqqusinngilluinnarnerup" atorunnaarsinnissaa tassaavoq aalajangiussassatut siunnersuut. Taamatut ittunik aalajangiussassanik siunnersuutit tusarniaassutigineqarneq ajorput.

8) Siunnersuutit, aamma inatsisissatut siunnersuutit iluseqaannangitsut aammattaarli inuiaqatigiinnut kalaallinut tamanut pingaaruteqavissortut tunngaviumik aalajangiinissamut siunnersuutaasut, siunissami naammattumik piffissaligaasunik tusarniaasoqartoqartalernissaa Naalackersuisut qulakkeerumavaat?

Aalajangiussassanik siunnersuutini saqqummiussinermik periususartumik allanngortitsinissaq pillugu Naalackersuisut pilersaaruteqanngillat, taamaattorli soorunalimi innuttaasunik peqataatitsisarneq isumannaarniarpaat.

Inussiammersumik inuulluaqqusillunga

Jens-Erik Kirkegaard